

Durmuş Hocaođlu

11 Eylül Vesîlesiyle Real Politik Ders Başlıkları

Zaman., 23 Eylül 2002, Pazartesi., s.12 [“Yorum” sayfası]

Durmuş Hocaođlu, *Zaman* Yazıları Sıra No: 23

Atıf:

- Hocaođlu, Durmuş., “11 Eylül Vesîlesiyle Real Politik Ders Başlıkları”., *Zaman.*, 23.09.2002, Pazartesi., s.12

NOT:

I. Bu yazının başlığındaki “Real Politik” ibâresi, gazetede yayınlanan nüshasında sehven “İdeal Politik” olarak basıldığından, gazetede ki başlık “**11 Eylül Vesîlesiyle İdeal Politik Ders Başlıkları**” şeklinde olmuştur.

II. Resim editör tarafından konmuştur.

ZAMAN

11 Eylül ve akabinde gelişen olaylar zincirinden alınacak çok dersler var; ancak, mekân mahdutluğu yüzünden, sâdece başlıklar halinde tâdât edelim.

Birinci Bölüm: Umûmî Prensipler

- **I.1: Birinci Ders,** Real Politik’in her zaman için İdeal Politik’ten daha mühim olduğunu; hattâ asıl siyâsetin o olduğunu soğukkanlılıkla kabûl etmektir. İdeal elbette mühimdir; bize “olması gereken”i anlatır; ancak Real daha mühimdir, çünkü o “olmakta olan”dır; İdeal “gelecek” olandır, daha doğrusu gelmesini arzu ve talep ettiğimizdir, Real ise “şimdi ve

burada” olandır. Bu vaziyet tahtında, “tahakkuku gayri mümkün veya muhayyel idealler peşinde koşarken realiteyi görmezlikten gelenlerin tahaffuzdan ziyâde inkırâza sebebiyet vereceklerini” söyleyen Makyavel’in hakkını da teslim etmek gerekmektedir. Bu da filozofların hükümdarlığa, hükümdarların da filozofluğa özenmemesini telkîn eden Kant’ı, bilhassa “şuerâ” sınıfının Devlet’in hiçbir kademesinin yanından bile geçirilmemesi gerektiğini bir numaralı bir siyâset düstûru olarak vaz’ eden Platon’u haklı çıkardığı gibi, devlet adamlarının gereğinden fazla merhametli olmasının kötü bir şey olduğunu söyleyen Montesquieu’nün de haklı olduğunu göstermektedir.

• **I.2: İkinci Ders:** Real Politik nokta-i nazarından bakıldığında, Savaş’ı tabîi (natural), aklî (rational), meşrû (legal), değerden arınmış (nötral; ne ahlâkî, ne gayri ahlâkî; lâ-ahlâkî) addeden klasik görüşler ve bu cümleden olmak üzere, Uexküll’ün Üç Çember’inin tümü gibi “korunma çemberi”nin de İnsan dünyasında aynıyla geçerli olduğu fikri doğru olduğu gibi; buna binâen, “harp, siyâsetin başka vâsıtalarla devam ettirilmesidir” diyen Clausewitz de, “harbin husûsî bir sâike ihtiyâcı yoktur; kökleri bizzat insan tabiatına uzanmış gibidir” diyen Kant da, İdeal Devlet’in yeryüzünde gerçekleştirilemeyecek derecede mükemmel olduğunu söyleyen Platon da haklı olmaktadır.

• **I.3: Üçüncü Ders:** “Hiçbir şey tabiatının zıddına temâyül edemez” diyen Descartes da, “hiçbir şey kendi-kendisini tahrip edemez” diyen Hobbes da haklıdır: “Atâlet” prensibi, âlemşumûl bir doğruluğa ve kat’iyete sahiptir. İmdi; Otorite’nin tabiatı “yayıma”dır; bunun içindir ki, hiçbir otorite kendi-kendisine sınır çizemez; bu sınır ancak ve yalnız başkaları (başka güçler) tarafından çizilebilir; rakipsiz her güç, dirençsiz ortamda hareket eden fizikî nesnelere gibi, sonuna kadar yayılma temâyülü gösterir. Bu rakipsiz yüksek otorite, velev ki en yüksek idealleri savunsa dahi, hayatın, yâni realitenin sevk-i tabîisi olan “hükmetme ve galebe” prensibi mûcibince, savunmasız olan herşeyi çiğner ve geçer. Yine ne yazık ki Kant haklı: “Tabiat her milletin karşısına, kendisini baskı altına tutan komşu bir millet koymuştur.”

• **I.4: Dördüncü Ders:** Binâenaleyh, en yüksek insânî idealler, en meşrû, en kesin haklar ve en açık-seçik, en bedihî doğrular dahi, arkasında onları savunacak bir “güç” bulunmadığı takdirde, Âlem-i Emsâl’deki idealler gibi mücerretler dünyasında kalırlar ve asla Âlem-i Şuhûd’a nüzûl ederek teşahhus ve tecessüm edemezler. Bu ise; “dâimâ dayak yiyenler haksızdır” diye buyuran Lâedrî’yi ve buna müstenîden “hâzır ol cenge; eğer ister isen sulh u salâh” diyen şâiri haklı çıkardığı gibi; “(Hz.) İsbâ muvaffak olamadı, çünkü kılıcı yoktu; (Hz.) Muhammed ise muvaffak oldu, çünkü kılıcı vardı” diyen Rosenthal’in de haklılığını gösterir ve dahi Hz. Peygamber’e — selât ve selâm O’na olsun — niçin İlk Dönem’de “senin dinin sana benim dinim bana” (lekum dînikum...) âyeti inmişken İkinci Dönem’de “kâfirlere ve münâfıklara karşı cihâd et ve onlara sert davran” (câhidi’l-küffâra ve’l münâfiqîne...) âyetinin indiğini de açıklar.

İkinci Bölüm: 11 Eylül’den İstihraç Edilecek Husûsî Prensipler

• **II.1: Birinci Ders:** Batı’nın zihniyet dünyasının arkaplanında İslâm-Doğu hakkındaki genel kanâat ve hüküm değişmemiştir: Batı Batı’dır, Doğu da Doğu; bugüne kadar hep böyle geldi ve medeniyet ve kültürü nice tahrîbâta mâruz kalırsa kalsın, hep de böyle kalacaktır. Küçük bir örnek olarak, “Crusade” kelâmının telâffuzunun bir dil sürçmesi olmadığını hatırlatmak dahi yeterli olabilir.

• **II.2: İkinci Ders:** Hiç yüzünü yıkamanın mânâsı yok: İslâm dünyasında kelimenin tam anlamıyla bir sefâlet hâkimdir. Sadece ana başlıklar bile kifâyet eder: Fikrî sefâlet (fikren bir çöl, ölü bir dünya; aydını zavallı; bütün bir İslâm dünyası bir tek İsrâil kadar bilim ve teknoloji üretemez); maddî sefâlet (adı konmamış bir yarı-sömürge durumu; görgüsüzce harcanan, heder edilen muazzam kaynaklar); içtimâî sefâlet (her ülkenin başında yılan gibi

çöreklenmiş bir cunta ve kendisine secde eden, iç-dünyasında hürriyet, yâni iç-hürriyet duygusu damar gibi atmayan milyonlar) ve ilâahir.. İslâm dünyası, kendi eliyle açarak içine düşmüş olduğu büyükçe bir çukurun içinde debelenip durmakta, kendi kurtuluşunu kendi mahvına sebep olanların insâfında aramaktadır. Bu ise, “dâimâ dayak yiyenler haksızdır” prensibi mûcibince, bu sefil dünyanın bu dayakları hakkettiğini bilbedâhe isbâta muktedir olduğu gibi, “kişi merkep olduktan sonra semer vuran çok olur” prensibinin de ne derece kavî ve muhkem bir realite prensibi olduğunu dahi aynı bedâhatle isbâta muktedirdir.

• **II.3: Üçüncü Ders:** 11 Eylül, genel olarak Batı’nın Kolonyalizm’den hâlâ vazgeçmediğini, hâlâ, “insanın gücü yettiği her yerde hakkı vardır” diyen Spinoza’nın fikirlerinin tatbîkatta olduğunu göstermiş olduğu gibi; özel olarak da Batılılar arasında dünyanın paylaşımı çatışmasının devam ettiğini ve 11 Eylül’ün aynı zamanda ABD ile AB arasında, bu koloni paylaşımı konusunda adı konmamış, üstü örtülü bir “gizli savaş” olarak okunması gerektiğini de göstermektedir.

• **II.4: Dördüncü Ders:** Türkiye özelinde; 11 Eylül ve sonrası, Batı ile fikren tam bir hesaplaşma fırsatı iken yeter miktarda ve kalitede değerlendirilemediğini, bunun da, Türk(iye) entellektüelinin — ikisi aynı şey değil — nice sığ olduğunu gösterdiği gibi, hattâ, dün “Batı Şeytan’dır” diyenlerin bugün aynı Şeytan’dan medet ummalarının iflâh olmaz çelişmesini açıklayamayanlara “entellektüel” sıfatının verilmesinin dahi hak edilmemiş boş bir unvan ile taltîf etmek olduğunu da göstermektedir.

• **II.5: Beşinci Ders:** 11 Eylül ve sonrası, Osmanlı’nın mânâ ve ehemmiyetini bir kere daha ortaya çıkarmıştır; tabî ki gören gözler için: “**Osmanlısız İslâm Dünyası**”, **Batı’nın kuklası olmuştur.** Bu hususta, Osmanlı’ya duyduğu iptidâî kompleksini ve kinini, Mukaddes Beldeler’deki ecdad yâdigârlarımızı dibine kadar kazıyarak açığa vuran görgüsüz suudî bedevîlerine muhâlefeten, çok uzak bir diyardan, Melezya’dan hakşinas ve kadirşinas, haysiyet sâhibi bir entellektüel devlet adamının, Malezya Başbakanı’nın şu sözlerini hâtırlatmak isterim [Zaman, 31 Temmuz 2002]:

“İslam dünyasının bugünkü durumu nedir? İslam dünyasının moralinin en alt düzeyde bulunduğunu ve bu durumun sürekli daha da kötüleştiğini söylemek sanırım yanlış olmaz.

“Avrupalı ulusların şiddetli saldırıları sonucu Türk-İslam imparatorluğunun Ortadoğu’nun büyük kısmını terk etmesinden sonra İslam dünyası küçük ve etkisiz ulus devletler şeklinde paramparça oldu. Bir iyileşme dönemi yaşanmadığı gibi pek çok ülke de dünya sahnesinde çok az yer alabildi. Aynı ayrı olarak İslam ülkeleri hiçbir gelişim ve etki yapmaya muvaffak olamadı.

“Aslında Türk İmparatorluğu bünyesinde bulunan pek çok millet, Türk idaresine karşı Avrupalılarla işbirliği yaparak sadece Türk efendilerini İngiliz veya Fransız efendileriyle değiştirmiş oldular. Uzun bir süre sonra ve büyük güçlüklerle ancak Avrupalı sömürge yönetimlerinden yakalarını kurtarabildiler.

“Bağımsızlık, bu ülkelerin eski Müslüman imparatorluklarının politik nüfuzlarını elde etmelerine ve ilerlemelerine yetmedi. Tam tersine ilerlemelerine engel olan dahili problemlerle yüz yüze kaldılar. Kendilerine bahşedilen zenginliklere rağmen onlar gerçek bir ilerleme gerçekleştirmekten uzak kaldılar./...”

